

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شغل

کارگر عمومی مقنی

گروه شغلی

ساختمان

کد ملی آموزش شغل

۷	۱	۱	۱	۲	۰	۲	۹	۰	۰	۶	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۸/۴/۵

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۷۱۱۱۲۰۲۹۰۰۶۰۰۰۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی: ساختمان					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	مرتضی صادقی	کارشناسی	معماری	کارشناس آموزش مهارت‌های پیشرفته	۲۱ سال
۲	محمد رضا انتظاری	فوق دیپلم	عمران	کاردان ساختمان	۱۹ سال
۳	علی دشت آبادی	کارشناسی	معماری	کارشناس	۶ سال
۴	حسین دشت آبادی	کارشناسی ارشد	عمران	کارشناس و عضو سازمان نظام مهندسی و کنترل ساختمان	۹ سال
۵	محمد دشت آبادی	کارشناسی	مدیریت	کارشناس	۲۶ سال
۶	احمد زارعی	فوق دیپلم	روابط عمومی	دبیر کانون انجمن های صنفی کارگران سراسر کشور	۱۹ سال
۷	بهزاد دست کشاورز	کارشناسی	عمران	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی ساختمان	۱۳ سال

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
تهران، خیابان آزادی، نیش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
آدرس الکترونیکی: rpe@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :	
کارگر عمومی مقنی	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
<p>کارگر عمومی مقنی از مجموعه مشاغل حوزه صنعت ساختمان می باشد که شامل شایستگی های تشخیص مصالح و ابزار کار و تجهیزات ، بارگیری و باراندازی و انبار کردن مصالح و حفظ و نگهداری از آن ها ، همکاری در ساخت انواع ملات ، دپو خاک حاصل از حفر چاه و قنات ، نظافت و پاکسازی کارگاه و ابزار و تجهیزات و با مشاغل معمار ، بنا ، کمک مقنی و مقنی در ارتباط می باشد.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پنجم ابتدایی یا بیسواد با ۳ سال سابقه کار حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۳۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۱۲ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۸ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
فوق دیپلم مرتبط با ۵ سال سابقه کار یا لیسانس با ۳ سال سابقه کار	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

این شغل به عنوان نیروی کمکی و کارگر ساده جهت همکاری با کمک مقنی و مقنی در بازار کار مشغول می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Pitman (General skill worker)

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-مقنی

-کمک مقنی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

..... طبق سند و مرجع	☐	الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
..... طبق سند و مرجع	☐	ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
..... طبق سند و مرجع	☐	ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☒	د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی

ردیف	عناوین	ساعت آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	تشخیص مصالح و ابزار کار و تجهیزات	۲	۳	۵
۲	بارگیری و باراندازی و انبار کردن مصالح و حفظ و نگهداری از آن ها	۳	۵	۸
۳	همکاری در ساخت انواع ملات و جابجا کردن مصالح	۲	۳	۵
۴	دپو خاک حاصل از حفر چاه و قنات	۳	۵	۸
۵	نظافت و پاکسازی کارگاه و ابزار و تجهیزات	۲	۲	۴
	جمع ساعات	۱۲	۱۸	۳۰

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تشخیص مصالِح و ابزار کار و تجهیزات				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				
چرخ چاه دستی (چوبی)				دانش :
طناب (سازو)				- انواع مصالِح
تراز				-انواع ابزار کار
انواع بیل حفاری				- انواع تجهیزات حفر چاه
کلنگ های حفاری				-وسایل حفاظت ایمنی
دلو				
چپر				مهارت :
سازو				-تشخیص شن از ماسه و انواع سیمان و انواع آجرها
چراغ های روغنی				-تشخیص انواع ابزارهای کار مقنی
چراغ کاربیت				-تشخیص متر و اجزاء آن
چراغ قوه				-بکارگیری صحیح و ایمنی از ابزار کار و تجهیزات
بالابر برقی				
کمپرسور				نگرش :
پیکور				-دقت در انتخاب مصالِح
دلو لاستیکی				-نظم و ترتیب در کار
سیم بگسل(کابل فولادی)				-رعایت اخلاق حرفه ای
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت نکات ایمنی و بهداشت در استفاده از مصالِح
				-رعایت ضوابط و دستورالعمل های ایمنی جهت جلوگیری از حوادث شغلی
				توجهات زیست محیطی :
				-رعایت موارد زیست محیطی
				-دفع صحیح و اصولی ضایعات باقیمانده از کار

	زمان آموزش			عنوان : بارگیری و باراندازی و انبار کردن مصالح و حفظ و نگهداری از آنها
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
چرخ چاه دستی (چوبی) طناب (سازو) تراز انواع بیل حفاری کلنگ های حفاری دلو چپر سازو چراغ های روغنی چراغ کاربیت چراغ قوه بالابر برقی کمپرسور پیکور دلو لاستیکی سیم بگسل(کابل فولادی)				دانش :
				- انواع کول و کاربرد آن ها (دایره،بیضی)
				- ابزار کار و کاربرد آن ها
				- اصول انبار کردن مصالح و دسته بندی آن ها در محل کار
				-نحوه نگهداری از مصالح در مقابل عوامل زیان آور جویی (باران،برف،گرما،سرما، نم رطوبت ، گل لای)
				مهارت :
				-تفکیک انواع کول و مصالح شن و ماسه و سیمان
				-تفکیک انواع ابزار کار و انبار کردن و دسته بندی آن ها
				-نگهداری از مصالح در مقابل عوامل جوی زیان آور
				نگرش :
				-دقت در انتخاب مصالح
				-نظم و ترتیب در کار
			-رعایت اخلاق حرفه ای	
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت نکات ایمنی و بهداشت در استفاده از مصالح	
			-رعایت ضوابط و دستورالعمل های ایمنی جهت جلوگیری از حوادث شغلی	
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک نخاله و مصالح پرت پای کار و رعایت توجهات زیست محیطی در دفع آن ها	
			-دفع صحیح و اصولی ضایعات باقیمانده از کار	

	زمان آموزش			عنوان : همکاری در ساخت انواع ملات و جابجا کردن مصالح
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
چرخ چاه دستی (چوبی)				دانش :
طناب (سازو)				-روش ساخت انواع ملات
تراز				-انواع مصالح در ساخت ملات ها
انواع بیل حفاری				-انواع ملات و نحوه ساخت آن ها
کلنگ های حفاری				-روش ترکیب نسبت مواد متشکله ملالت ها
دلو				-موارد استفاده ملات ها و حمل ملات ها
چپر				-روش حمل کول ها
سازو				مهارت :
چراغ های روغنی				-تشخیص ساخت انواع ملات ها
چراغ کاربیت				-تعیین نسبت اختلاط صحیح مصالح
چراغ قوه				-حمل صحیح ملات ها
بالابر برقی				-حمل صحیح کول
کمپرسور				نگرش :
پیکور				-دقت در انتخاب مصالح
دلو لاستیکی				-نظم و ترتیب در کار
سیم بگسل(کابل فولادی)				-رعایت اخلاق حرفه ای
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت نکات ایمنی و بهداشت در استفاده از مصالح
				-رعایت ضوابط و دستورالعمل های ایمنی جهت جلوگیری از حوادث شغلی
				توجهات زیست محیطی :
				-رعایت موارد زیست محیطی
				-دفع صحیح و اصولی ضایعات باقیمانده از کار

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
چرخ چاه دستی (چوبی)				دانش :
طناب (سازو)				-روش های جابجایی خاک
تراز				-روش انباشت خاک
انواع بیل حفاری				-روش ایجاد دیواره نگهدار خاک
کلنگ های حفاری				-موارد ایمنی در دپو خاک
دلو				-موارد ایمنی فاصله تخلیه خاک تا چاه حفر شده
چپر				مهارت :
سازو				-تخلیه خاک از دلو
چراغ های روغنی				-تعویض دلو خاکی و دلو پر از خاک
چراغ کاربیت				-ایجاد دیواره فلزی و یا سنگی یا آجری جهت دپو خاک
چراغ قوه				-تخلیه خاک دلو در فاصله دور نسبت به چاه حفر شده
بالابر برقی				-کنترل نصب علائم و چراغ های اخطار دهنده
کمپرسور				نگرش :
پیکور				-دقت در انتخاب مصالح
دلو لاستیکی				-نظم و ترتیب در کار
سیم بگسل(کابل فولادی)				-رعایت اخلاق حرفه ای
				ایمنی و بهداشت :
				-رعایت نکات ایمنی و بهداشت در استفاده از مصالح
				-رعایت ضوابط و دستورالعمل های ایمنی جهت جلوگیری از حوادث شغلی
				توجهات زیست محیطی :
				-رعایت موارد زیست محیطی
				-دفع صحیح و اصولی ضایعات باقیمانده از کار

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۲	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
چرخ چاه دستی (چوبی)				دانش :
طناب (سازو)				- روش نظافت و جمع آوری مصالح
تراز				- نظم و ترتیب در اجرای کار
انواع بیل حفاری				- روش نظافت ابزار و تجهیزات در اتمام کار
کلنگ های حفاری				مهارت :
دلو				- نظافت ابزار و تجهیزات
چپر				- پاکسازی و تمیزی ابزار کار
سازو				- چیدمان ابزار کار به صورت منظم
چراغ های روغنی				نگرش :
چراغ کاربیت				- دقت در انتخاب مصالح
چراغ قوه				- نظم و ترتیب در کار
بالابر برقی				- رعایت اخلاق حرفه ای
کمپرسور				ایمنی و بهداشت :
پیکور				- رعایت نکات ایمنی و بهداشت در استفاده از مصالح
دلو لاستیکی				- رعایت ضوابط و دستورالعمل های ایمنی جهت جلوگیری از حوادث شغلی
سیم بگسل (کابل فولادی)				توجهات زیست محیطی :
				- رعایت موارد زیست محیطی
				- دفع صحیح و اصولی ضایعات باقیمانده از کار

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	خرک زیرپایی	فلزی	۴ عدد	
۲	بالابر برقی	استاندارد	۱ عدد	
۳	قرقره دستی	استاندارد	۱ عدد	
۴	بشکه زیرپایی	استاندارد	۴ عدد	
۵	تخته زیرپایی	چوبی - ۴ متری	۴ عدد	

توجه: - تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	آجر	سفالی - ۱۰ و ۱۵ سانتی متر	۱۰۰ عدد	
۲	گچ	کیسه ای	۲ کیسه	
۳	ماسه	۲ بار شور	۳۰۰ کیلو	
۴	سیمان	کیسه ای	۲ کیسه	
۵	شن	شکسته	۳۰۰ کیلو	
۶	خاک	کیسه ای	۵ کیسه	
۷	آب	-	۵۰۰ لیتر	
۸	ریسمان کار	بنایی	۱ عدد	
۹	میخ	۵ سانتی	۱۰۰ عدد	

توجه: - مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	شمشه	فلزی - ۴ × ۴ - ۳ متری	۲ عدد	
۲	شاقول	بنایی	۱ عدد	
۳	تراز	۳۰ سانتی	۱ عدد	
۴	کمچه	بنایی	۱ عدد	
۵	ماله	بنایی	۱ عدد	
۶	دیلیم	استاندارد	۱ عدد	
۷	استانبولی	استاندارد	۱ عدد	
۸	سطل	استاندارد	۱ عدد	
۹	فرقون	استاندارد	۱ عدد	
۱۰	شیلنگ تراز	استاندارد	۵۰ متر	
۱۱	بیل	استاندارد	۱ عدد	
۱۲	تیشه	بنایی	۱ عدد	
۱۳	کلنگ	استاندارد	۱ عدد	

توجه: - ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.